

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 30 september 2019, te Haarlem, ter behandeling van de motie vreemd “Geen provinciale steun voor het levend koken van kreeften en krabben”;

constaterende dat:

- de provincie in mei een ‘exclusieve Masterclass Rivierkreeften’ hebben ondersteund, waarvoor mogelijk rode Amerikaanse rivierkreeften levend werden gekookt;¹
- de projectleider en adviseur van de provincie Noord-Holland toen aangaf dat deze masterclass een opmaat zou zijn naar een groot festival, aan het einde van het seizoen, waaraan de provincie gaat bijdragen;²
- de provincie overweegt in te zetten op vermarkten van de Amerikaanse rivierkreeft, waarbij de mogelijkheid bestaat dat ook in de toekomst mede met hulp van de provincie deze dieren levend gekookt worden;³
- nu niet uitgesloten is dat er provinciaal geld kan gaan naar andere activiteiten waarbij kreeften en krabben levend worden gekookt;

overwegende dat:

- in Zwitserland het vanaf 1 maart 2018 verboden is om kreeften nog langer levend te koken. Daarnaast is het niet langer toegestaan levende kreeften te vervoeren op ijs of in ijswater en dienen de kreeften in een natuurlijke omgeving gehouden te worden. Dit met als reden dat dierenwelzijn bij zulke praktijken in het geding is. Ook in Nieuw-Zeeland geldt een vergelijkbaar verbod;⁴
- in Nederland kreeften vaak nog wel levend in een pan kokend water worden gegooid, maar daar steeds meer weerstand tegen is. 58 procent van de Nederlanders vindt dat er een verbod moet komen op het levend koken van de schaaldieren;⁵
- het levend koken van schaal- en schelpdieren volstrekt onnodig is en het dier blootstelt aan grote en langdurige stress. De doodstrijd kan drie minuten duren waarbij het dier probeert te ontsnappen. Kreeften gaan spartelen en al hun spieren aanspannen als ze in een bak kokend water terecht komt;^{6,7,8}

¹ <https://noordholland.partijvoordedieren.nl/vragen/amerikaanse-rivierkreeft>

² <https://noordholland.partijvoordedieren.nl/vragen/amerikaanse-rivierkreeft>

³ <https://noordholland.partijvoordedieren.nl/vragen/amerikaanse-rivierkreeft>

⁴ <https://eenvandaag.avrotros.nl/item/levend-kreeften-koken-ook-verboden-in-nederland/>

⁵ <https://www.nu.nl/dieren/4310889/helft-nederlanders-levend-koken-kreeften.html>

⁶ <https://eenvandaag.avrotros.nl/item/levend-kreeften-koken-ook-verboden-in-nederland/>

⁷ <https://www.youtube.com/watch?v=Y-X4QSgbfpE>

⁸ <https://www.telegraph.co.uk/pets/news-features/stop-boiling-lobsters-alive-time-kind-crustaceans/>

- volgens wetenschappelijk onderzoek kreeften en krabben aan belangrijke criteria voor pijnbeleving voldoen, maar is niet te zeggen hóe ze de pijn beleven. Zo is bijvoorbeeld aangetoond dat kreeften en krabben een morfine-achtige stof aanmaken als één van hun poten wordt afgeknipt en vermijden krabben en heremietkreeften een hokje waar ze een schok krijgen;⁹

- in Verenigd Koninkrijk hebben o.a. de RSPCA, de grootste dierenwelzijnsorganisatie van het land, neurowetenschappers en de belangenvereniging voor dierenartsen een brief ondertekend waarin ze vragen om een verbod op het levend koken van schaal- en schelpdieren;¹⁰¹¹

- steeds meer koks aangeven dat het levend koken van dieren zoals kreeften volstrekt onnodig is;¹²

- ook de minder aaiibare dieren respectvolle behandeling verdienen;

- zelfs als nog niet zeker is dat dieren lijden, mogelijke pijn moet worden voorkomen (voorzorgsbeginsel);

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten om:

- geen middelen meer te steken in evenementen en activiteiten waarbij niet uitgesloten kan worden dat krabben en kreeften levend worden gekookt;

en gaan over tot de orde van de dag.

Ines Kostic
Partij voor de Dieren

Michel Klein
ChristenUnie

Gerard Kohler
Forum voor Democratie

Gideon Everduim
DENK

⁹ https://www.nrc.nl/nieuws/2018/01/21/nrc-checktlevende-kreeften-voelen-pijn-bij-koken-a1589222?utm_source=NRC&utm_medium=banner&utm_campaign=Paywall&utm_content=paywall-juli-2019A

¹⁰ <https://www.bbc.com/news/science-environment-42873644>

¹¹ <https://www.change.org/p/michael-gove-mp-protect-crabs-and-lobsters-under-the-animal-welfare-act-england-and-wales-by-crustacean-compassion>

¹² <https://www.gelderlander.nl/uit-thuis/in-beeld-velps-restaurant-serveert-zeldzame-mega-kreeft~a2dca024/>

Reactie PNH:

De PNH gaat niet akkoord met de motie vreemd “Geen provinciale steun voor het levend koken van kreeften en krabben”:

- De PNH heeft een natuurherstel opgave in de OVP. De rode Amerikaanse rivierkreeft heeft een negatief effect op deze opgave;
- Vanuit de Europese exotenverordening (1143/2014) is er een verplichting tot eliminatie dan wel te beheersen wanneer eliminatie niet mogelijk is;
- Een mogelijke beheermaatregel is het wegvangen. Vanuit onze gebiedspartners OVP is een onderzoeksrichting gevraagd om na te gaan of vermarkten i.p.v. vernietiging van de gevangen rivierkreeften mogelijk is.
- **PNH volgt de landelijke wetgeving omtrent het doden van (rivier)kreeften en is niet verantwoordelijk voor de toegepaste methode van de horeca. Ministerie van LNV heeft geconcludeerd dat er geen onomstotelijk bewijs is dat (rivier)kreeften door deze methode lijden en acht een verbod niet noodzakelijk.**
- PNH faciliteert slechts de plaatselijke beroepsvisserij en horeca in het proces tot vermarkten vanuit de vraag van onze gebiedspartners. Het vangen en verkopen van de rivierkreeften is nu ook al toegestaan.
- Het ondersteunen van evenementen/acties voor het vermarkten van rivierkreeften die passen binnen het doel en opgave van de PNH in de OVP blijven hierbij een optie.

Onderbouwing:

De rode Amerikaanse rivierkreeft is een invasieve exoot opgenomen in de Europese exotenverordening (1143/2014) en Nederland is als lidstaat verplicht invasieve exoten te elimineren dan wel te beheersen wanneer eliminatie niet meer mogelijk is. De in deze verordening opgenomen soorten zorgen voor ecologische en economische schade en kunnen een gevaar vormen voor onze veiligheid en volksgezondheid.

In algemene zin is het programma Oostelijke Vechtplassen gericht op herstel van de natuur- en waterkwaliteit en een goede balans tussen natuur en menselijke invloed. De aanwezigheid van de rode Amerikaanse rivierkreeften hebben, zoals blijkt uit verschillende literatuuronderzoeken, negatieve effecten op de natuurontwikkeling. Daarnaast kunnen de kreeften door ondergraving van kades, kunstwerken en dijken een gevaar vormen voor de veiligheid.

Er is momenteel nog geen pasklare oplossing voor het beheersen van de kreeftenpopulatie in het Vechtplassengebied. Om een stap te zetten naar meer inzicht in een passend beheer participeert de provincie Noord-Holland mee aan verschillende onderzoeken en kennisplatforms over de kreeftenproblematiek. Het wegvangen van kreeften wordt als mogelijke beheersmethode onderzocht door de Good Fish Foundation. Mocht het wegvangen echter een goede beheermaatregel zijn, dan is vermarkten – in plaats van vernietigen - een optie die nader overwogen zal worden. Vanuit onze eigen verantwoordelijkheid en vanuit natuurbeleid, kunnen wij dergelijke initiatieven (Masterclass kreeft en kreeftenfestival) nemen of ondersteunen. In dit geval is het initiatief tot vermarkting in plaats van vernietiging van de gevangen rivierkreeften (bijvangst) gekomen vanuit onze gebiedspartners in het programma Oostelijke Vechtplassen.

De PNH volgt landelijke wetgeving, die het levend koken van rivierkreeften toestaat. Wij zien er te allen tijde op toe dat er zorgvuldig, binnen de kaders van de wet, wordt gewerkt. Het is wetenschappelijk niet bewezen dat het levend koken van kreeften onnodig wreed is. Ook het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft geconcludeerd dat er geen onomstotelijk bewijs is dat kreeften door deze methode lijden. Het ministerie acht het niet noodzakelijk een verbod op deze methode in te stellen.